

КОНТРОЛІНГ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В умовах євроінтеграційних процесів в Україні підвищується актуальність питання забезпечення якісного рівня управління на вітчизняних підприємствах. Ефективна система управління є запорукою економічної безпеки діяльності суб'єкта господарювання та базисом підвищення конкурентоспроможності на світовому ринку. В системі забезпечення ефективного управління підприємством ключове місце займає контролінг. Він дає змогу суб'єкту господарської діяльності адаптуватися до постійних змін зовнішнього середовища та успішно функціонувати в умовах конкуренції.

Контролінг є принципово новою концепцією в управлінні підприємством, яка здатна забезпечити його ефективний розвиток на основі формування своєчасної та об'єктивної інформації, необхідної для прийняття оптимальних управлінських рішень. Контролінг забезпечує перехід системи управління на якісно новий рівень, інтегруючи та спрямовуючи діяльність різних служб та підрозділів суб'єкта господарювання на досягнення оперативних і стратегічних цілей.

На сьогоднішній день в науковій літературі не існує загальноприйнятого підходу до визначення терміну «контролінг». У деяких літературних джерелах під поняттям «контролінг» розуміють виключно контроль або управлінський облік (managerial accounting). Таке тлумачення є неповним, оскільки і контроль, і управлінський облік є лише окремими функціями контролінгу.

Результати дослідження підходів вітчизняних та зарубіжних учених до трактування терміну «контролінг» дозволяють розглядати його як:

– систему управління процесом досягнення кінцевих цілей і результатів діяльності фірми, систему управління прибутком підприємства (Е. Майєр, Р. Манн, Г. Піч, Е. Шерм, Х. Фольмут; В. Анташов, О. Градов, Е. Уткін, М. Пушкар);

- процес оволодіння економічною ситуацією на підприємстві (А. Дайле);
- концепцію інформації і управління (Л. Сухарева, С. Петренко);
- синтез елементів обліку, аналізу, контролю, планування (С. Голов) [1].

Зарубіжні науковці в основу контролінгу покладають управлінський облік, а вітчизняні – обліково-аналітичну систему.

Таким чином, систему контролінгу правомірно визначити як синтез елементів обліку, аналізу, контролю, планування, реалізація яких забезпечує вироблення альтернативних підходів при здійсненні оперативного управління процесом досягнення кінцевих цілей і результатів діяльності підприємства.

Враховуючи сутність, принципи, види, мету та цілі контролінгу правомірно представити його в системі управління підприємством наступним чином (рис. 1).

Система управління підприємством

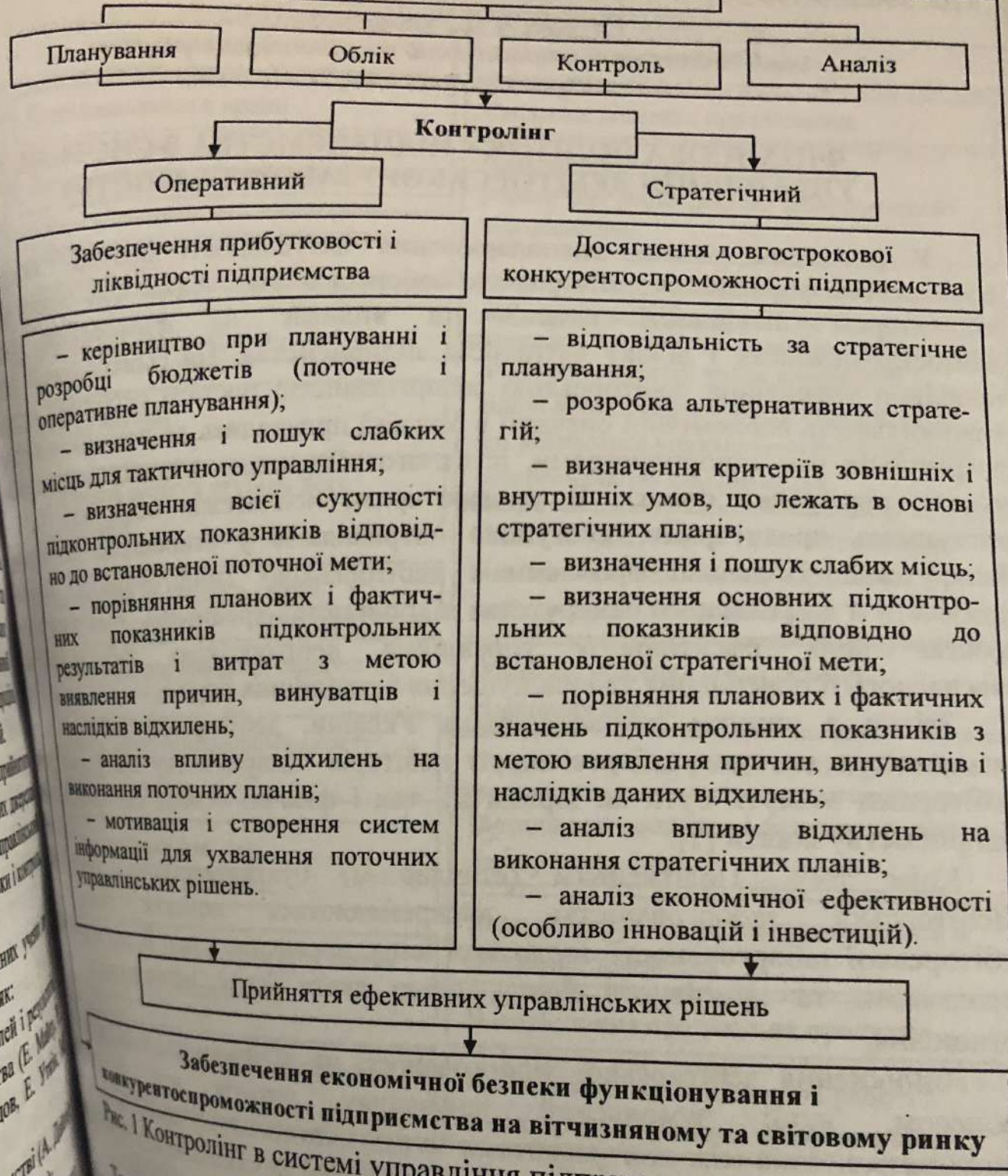

Рис. 1 Контролінг в системі управління підприємством

Таким чином, ефективна система контролінгу дозволяє оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища діяльності підприємства та забезпечує його конкурентоспроможність, економічну безпеку функціонування.

Список літератури

Авентьєва О. Б., Саломаткіна І., Саломаткіна Н. Система контролінгу: організаційно-методичних основ на прикладі підприємства // *Матеріалу IV Міжнародowej naukowi-praktycznej konferencji «Progres na rubieży tysiącleci - 2008»* – Тум 5. *Ekonomiczne nauki*: studia i badania, 2008. – С. 25-29.